

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	2.5.2006
Tekijä(t)	Sami Peltola	Matrikkelinumero	8215
		Sivumäärä	75
Otsikko	Tietojärjestelmien tarkastus osana tilintarkastusta ja sisäistä tarkastusta		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen, KTM Jarkko Rislakki		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena on kuvailla, miten sisäinen tarkastus ja tilintarkastus eroavat toisistaan tietojärjestelmien tarkastamisessa ja miten tietojärjestelmätarkastus soveltuu osaksi sisäistä tarkastusta ja tilintarkastusta.

Tutkimuksessa käytetään käsiteanalyyttistä tutkimusotetta. Käsiteanalyyttinen tutkimusote on luonteeltaan kuvaileva ja pyrkii jäsentämään tutkittavaa asiaa aikaisemmin luotujen viitekehysten perusteella analyysiä ja synteisiä käyttäen. Lähdeaineistona tutkimuksessa on käytetty tilintarkastusta, sisäistä tarkastusta ja tietojärjestelmätarkastusta käsittelevää kirjallisuutta, artikkeleja ja säädöksiä.

Yrityskoon kasvaessa ja yritys rakenteiden monimutkaistuessa myös toimivien tietojärjestelmien merkitys yritystoiminnassa korostuu. Määritelmän mukaan tietojärjestelmätarkastus on prosessimuotoista tarkastusevidenssin keräystä ja arviointia, jolla pyritään luomaan kuva tutkittavan järjestelmän omaisuuden turvaamisesta, järjestelmän käsittelemän tiedon yhtenäisyydestä sekä järjestelmän toiminnallisesta ja taloudellisesta tehokkuudesta. Määritelmän mukaiseen toimintaan pyritään tarkastamalla järjestelmää suojaavat kontrollit. Kontrollit voidaan jakaa yleisiin kontrolleihin ja sovelluskontrolleihin. Yleiset kontrollit suojaavat tietojärjestelmää kokonaisuutena ja ovat luonteeltaan koko organisaatiota koskevia toimintatapoja ja käytäntöjä. Sovelluskontrollit koskevat vain jotakin tiettyä sovellusta ja ne ovat usein hyvinkin yksityiskohtaisia.

Tarkastusmenetelminä voidaan käyttää mm. testiaineiston käyttöä, haastatteluja, kyselyjä ja vuokaavioiden laadintaa.

Sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen tarkastustoiminnan lähtökohdat ovat erilaiset. Erot johtuvat erilaisista toimeksiantajista ja tarkastustoiminnan erilaisista tavoitteista. Tilintarkastus keskittyy enemmän tilinpäätöksen ja siihen liittyvän muun taloudellisen informaation tarkastamiseen kun sisäinen tarkastus ottaa laajemmin kantaa organisaation taloudellisiin asioihin ja toimintaan. Tietojärjestelmät vaikuttavat molempien tarkastusfunktioiden työhön. Omassa tarkastustoiminnassaan sisäinen tarkastus voi ottaa tietojärjestelmät helpommin tarkastelun kohteeksi kuin tilintarkastus. Tilintarkastuksenkin on otettava kantaa tietojärjestelmäkysymyksiin, erityisesti mikäli tilinpäätös on tuotettu tietojärjestelmien avulla. Tietojärjestelmätarkastus soveltuu kuitenkin paremmin sisäisen tarkastuksen työn tavoitteisiin ja toimenkuvaan.

Asiasanat	tilintarkastus, sisäinen tarkastus, tietojärjestelmät
Muita tietoja	